

Verouderde Natuurschoonwet

A. BARON VAN DER BORCH VAN VERWOLDE

Indertijd zijn bij verschillende landgoederen niet alleen de bos- en woestegronden, maar ook de landbouwgronden, onder de Natuurschoonwet gerangschikt. Terecht is toen gesteld, dat deze cultuurgronden een geheel vormen met de houtopstanden en dat de natuurschoonwaarde (in deze tijd ook de recreatiewaarde) voor een niet gering deel voortkwam uit deze combinatie.

Voor de landgoedeigenaar is het nog steeds de landbouwgrond die hem een vast, maar wel is waar laag, inkomen verschaft. Een goed beheerder zal dan ook rekening moeten houden met de moderne eisen van zijn pachters en dit kan moeilijkheden geven op het gebied van de natuurbescherming in casu de Natuurschoonwet. Toch zullen wij en in het bijzonder de ambtenaren van de betreffende overheidsdiensten moeten worden doordrongen van het feit dat met de nu gestelde normen de landgoedeigenaar onmogelijk tot een betere verkaveling, ontwatering enz. kan komen. Hij stuit op een wet van het jaar 1928.

Er zal water in de wijn moeten worden gedaan en niet alleen wanneer een Waterschap of ruilverkaveling zulks eisen, maar ook wanneer een particulier op een legale manier tracht zijn pachtbedrijven aan te passen aan de moderne eisen van de landbouw. Natuurlijk zullen er gevallen zijn waarbij het behoud van natuurschoon prevaleert, al moeten wij goed beseffen dat er in de natuur helaas niets blijvends is en dat bijvoorbeeld boomgroepen in het weiland zich alleen door omvang en dus ouderdom kunnen handhaven, maar dat jonge heesters wel zeer goed moeten worden beschermd tegen de boer en zijn vee, wil men over een of twee eeuwen weer het zelfde effect bereiken.

Landgoederen zijn vaak zeer oude cultuurgemeenschappen en zijn het waar om behouden te blijven. Reeds vele landgoedeigenaren kunnen het zich niet meer veroorloven op hun goederen te wonen, wat veelal ten koste gaat van het onderhoud. Wil men het nu in de toekomst ook de pachter-landbouwer onmogelijk maken, doordat zij moeten leven en werken in een soort openluchtmuseum, dan vrees ik dat niet alleen de kastelen en landhuizen maar ook de boerderijen spoedig worden verlaten. Ik stel dan voor bijvoorbeeld in de Geld. Achterhoek roedels herten los te laten die zich te goed kunnen doen op de verlaten landbouwgronden.

Juist omdat ik niet alleen een vechter ben voor het particuliere grondbezit, maar ook voor het behoud van ons bos en natuurbezit, wilde ik U op de gevaren wijzen. Ik kan en mag het een ambtenaar niet euvel duiden wanneer hij zich aan zijn instructies houdt, alleen die instructies moeten worden aangepast aan de tijd waarin wij leven.